

Sygn. akt V CSK 503/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa „P...” Banku S.A.

w W.

przeciwko Wyższej Szkole [...] w C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 marca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.

z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt V ACa [...] /16,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w K. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2016 r., którym utrzymany został w całości w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, zobowiązujący pozwaną do zapłaty na rzecz powódki kwoty 5 740 623,44 zł z odsetkami i kosztami postępowania, w ten sposób, że uchylił ten nakaz zapłaty w części dotyczącej odsetek umownych należnych od dnia 21 czerwca 2017 r., a zasądzoną tym nakazem należność główną w wysokości 5 740 623,44 zł rozłożył na 96 miesięcznych rat; w pozostałej części apelację oddalił i orzekł o kosztach postępowania.

Pozwana w skardze kasacyjnej powołała podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzebę wykładni przepisów odniósł do treści art. 320 k.p.c., który w jej ocenie budzi poważne wątpliwości i wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przez skarżącego jako przyczyny wniosku potrzeby wykładni konkretnego przepisu prawa budzącego wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów wymagało wskazania, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów lub wyłoniły się istotne wątpliwości przy jego interpretacji.

W tym celu należało wskazać nie tylko przepis prawa, którego wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowo opisać na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określić, że mają poważny charakter lub przedstawić orzeczenia sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersję. Dla wykazania rozbieżności powinny być przytoczone konkretne, rozbieżne orzeczenia wydane w identycznych lub zbliżonych stanach faktycznych. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości interpretacyjne, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które towarzyszą niemal każdemu procesowi decyzyjnemu. Tej miary wątpliwości prawnych skarżąca nie wykazała. Analiza uzasadnienia wniosku wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi dotyczącej prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, wobec osadzenia powołanej przyczyny w realiach rozpoznawanej sprawy.

Skarżąca skupiła się na treści art. 320 k.p.c. i potrzebie wyjaśnienia, czy wskazany przepis znajduje zastosowanie do odsetek, a w konsekwencji, czy istnieje możliwość rozłożenia na raty tego świadczenia. Przepis art. 320 k.p.c. stanowi przejaw tzw. prawa sędziowskiego. Określa on szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji. Ingerencja sądu na podstawie tego przepisu obejmuje możliwość rozłożenia świadczenia na raty, przy czym sąd ustala liczbę, wysokość i terminy poszczególnych rat stosownie do okoliczności sprawy. Przepis ten ma charakter materialnoprawny, ponieważ modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, w odniesieniu do sposobu i terminu spełnienia świadczenia przez pozwanego i w tym zakresie jest konstytutywny (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., II CSK 383/14). Nie ma podstaw do przyjęcia, że powinnością Sądu Apelacyjnego

było objęcie rozłożeniem na raty także sumy odsetek, jak też, iż istniała potrzeba dokonywania po raz kolejny wykładni art. 320 k.p.c.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., w oparciu o którą Sąd Najwyższy obciążył skarżącą jedynie częścią tych kosztów, mając na uwadze jej trudną sytuację majątkową i znaczenie dla wyniku sprawy.

aj

a.ł.